

**SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Pawła II w Łososinie Dolnej**

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

klasa VI

NAUCZYCIELE PROWADZĄCY ZAJĘCIA

- 1. Anna Hila**
- 2. Wioletta Hajek**
- 3. Bożena Michalak**
- 4. Renata Prusak**

1. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
Czytanie i odbiór tekstów kultury				
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu • dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej • zna pojęcie fikcja literacka • wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego • rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, fantasy • zna pojęcia: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu • wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego • zna pojęcia: literatura fantastycznonaukowa i fantasy • wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy • rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, i próbuje 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich • analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach • odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości • wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice • wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastycznonaukowych i fantasy • wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich • omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania • wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich • analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich • określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej • określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych • wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i fanasy • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji • objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich (epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym • podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych • rozpoznaje literackie gry z konwencją • dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych • stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów • dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich • w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny • kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbio-

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu • wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu • rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie rytm • wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność • zna pojęcia: dialog, monolog • wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu • zna pojęcia: podmiot liryczny, narrator, bohater • zna pojęcia: narracja pierwszoosobowa i narracja trzecioosobowa • odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego • wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego • określa tematykę utworu • zna pojęcia: wątek główny, wątek poboczny • odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym • przedstawia dosłowną treść przypowieści • wypowiada się na temat 	<p>określić ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu • wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego • odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów • wskazuje rymy • rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny • omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć fabuła, wątek i akcja • objaśnia znaczenia pojęć: dialog, monolog • odróżnia dialog od monologu • omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego • określa różne typy narracji w tekście • określa cechy bohaterów różnych typów • objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny • omawia tematykę utworu • objaśnia pojęcia: wątek główny, wątek poboczny • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach • rozpoznaje elementy ukrytej treści przypowieści 	<p>pytania retoryczne, i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega funkcję podtytułu, motta, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu • przedstawia prosty schemat rozwoju akcji • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź • zna pojęcia rymy męskie i żeńskie oraz rymy dokładne i niedokładne • nazywa rodzaj wiersza • analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo skutkowym • rozpoznaje retrospekcję • porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora • wskazuje w tekście dialogi i monologi • określa motywy działania bohatera • określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu • określa podmiot liryczny • objaśnia funkcję różnych 	<p>uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne,)</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motta, puenty na interpretację tekstu • omawia konstrukcję utworu literackiego • używa funkcjonalnie pojęć wiersz rymowy, bezrymowy, biały, ciągły, stroficzny oraz rymy i rytm podczas analizy wiersza • omawia układ rymów w wierszu • stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń • określa funkcję retrospekcji • omawia sposób zapisu dialogu w tekście • określa funkcję monologu • charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach • wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów • omawia problematykę 	<p>ru tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • przygotowuje oryginalne i twórcze teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich, opracowuje do nich scenografię
---	--	---	--	--

<p>sytuacji bohaterów literackich i filmowych</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna) w odniesieniu do treści omawianych utworów rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost określa temat tekstu wydobywa z tekstu wskazane informacje wskazuje określenia opisujące i oceniające odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego odróżnia film od programu informacyjnego posługuje się terminami: 	<ul style="list-style-type: none"> określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych przedstawia własne rozumienie utworu wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń rozdziela pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy • wymienia cechy artykułu prasowego odczytuje informacje wyrażone wprost porządkuje informacje z tekstu wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów rozpoznaje różne teksty kultury wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru posługuje się terminami związanymi z teatrem zna pojęcie znaki teatru wie, jak zbudowany jest 	<p>typów narracji w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohaterów określa problematykę utworu wskazuje wątek główny i wątki poboczne używa funkcjonalnie pojęć: wątek główny, wątek poboczny odczytuje przenośne sensy prostych utworów • przedstawia ukrytą treść przypowieści zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami uzasadnia swoje rozumienie utworu wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich ocenia bohatera literackiego komentuje sytuację w utworze ustala hierarchię wartości bohatera odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje i nazywa różne wątki w utworze funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń tekstów kultury objaśnia sens przypowieści komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury i różnorodnych kontekstach posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach działania bohaterów określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego odczytuje treści wyrażone 	
---	--	---	--	--

<p>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka w kontekście widowiska teatralnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka • zna pojęcie adaptacja utworu literackiego • wypowiada się na temat treści tekstów kultury • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) • bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich 	<p>scenariusz teatralny i filmowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • zna pojęcie film kultowy • objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • bierze udział w przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy tekstu reklamowego • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • odróżnia informacje o faktach od opinii • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych • posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • wyjaśnia pojęcie film kultowy • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się 	<p>wprost i pośrednio</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • hierarchizuje informacje • objaśnia subiektywny charakter opinii • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego • określa wybrane cechy gatunkowe filmu • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podsta- 	
--	---	--	--	--

		konwencją symboliczną (np. plakat,) • odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich	wie tekstów literackich	
2. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przymyki, spójniki zna odmienne i nieodmienne części mowy wskazuje czasowniki dokonane i niedokonane zna formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej wskazuje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym zna pojęcia podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły nazywa odmienne i nieodmienne części mowy dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi rozpoznaje rozpoznaje nieosobowe formy czasownika rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika zaimka przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie rozpoznaje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy określa funkcje różnych części mowy w tekście odróżnia części mowy odmiennie od nieodmiennych rozumie funkcję czasowniki dokonanych i niedokonanych rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym się oddziela temat fleksyjny od końcówki poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika poprawnie i celowo stosuje w tekście czasowniki w trybie przypuszczającym, oznajmującym, rozkazującym uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w tekście funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o czasownikach dokonanych i niedokonanych funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym się określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi używa form trybu przypuszczającego, oznajmującego, rozkazującego, wyjaśnia funkcję orzecze- 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzi i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunika-

<ul style="list-style-type: none"> • zna wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę • wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych • nazywa niektóre typy związków wyrazowych • odróżnia zdanie pojedyncze i złożone • wskazuje równoważnik zdania • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej • zna pojęcie związek frazeologiczny • rozpoznaje wyrazy wartościujące • używa ze zrozumieniem pojęć synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny, homonim • zna zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, - 	<p>dopełnienie i okolicznik</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone współrzędnie i podrzędnie, odróżnia zdanie i równoważnik zdania • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu • odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów • stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek - 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu • poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę • określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie • poprawnie stosuje równoważnik zdania • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • stosuje ze świadomością celu słownictwo neutralne i wartościujące • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy, homonimy • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i 	<p>nia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję wyrazów poza zdaniem • określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu • stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu • funkcjonalnie stosuje homonimy • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: – rz, 	<p>cyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
--	--	--	---	--

<p>byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii,-ji – przyrostków –stwo,-ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem • stosuje cudzysłów i dwukropek 	<p>bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii,-ji – przyrostków –stwo,-ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki,• stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje nawiasy • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<p>wyrażeń przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii,-ji – przyrostków –stwo,-ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki,• stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje średnik 	<p>ż, ó, u, h, ch, – nie z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażeń przyimkowych – cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście – ą i ę oraz -em, -en i -om, -on – zakończeń -i, -ii,-ji – przyrostków –stwo,-ctwo, -dztwo, -wski, -ski, -cki, -dzki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji 	
3. TWORZENIE WYPOWIEDZI				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi • tworzy logiczne i w prze- 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób • posługuje się argumentami w rozmowie • rozumie funkcję akapitów w kompozycji w wypowiedzi • stosuje akapity 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charaktery-

<p>ważącej części uporządkowane wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie akapitu i zasady budowania akapitów • rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia • sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów • wie, że współczesne komunikaty w formie elektronicznej (SMS, email) muszą 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podstawowe środki perswazji • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu, notatkę graficzną • omawia problematykę przeczytanych utworów • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach 	<p>graficznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje akapity, dostosowując je do założonej kompozycji wypowiedzi • wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń w zapisie planu ramowego i szczegółowego • rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS • samodzielnie pisze scena- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi • określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych • tworzy bogate językowo wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej • funkcjonalnie i twórczo 	<p>styka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów • podejmuje działalność literacką i kulturalną • redaguje twórcze, oryginalne teksty o charakterze reklamowym • swobodnie i poprawnie pod względem językowym opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultur
---	--	---	--	--

<p>być poprawne pod względem językowym i ortograficznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • popełnia liczne błędy w wypowiedziach • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy, popełniając kilka błędów 	<p>ustnych i pisemnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu 	<p>riusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz 	<p>wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach</p> <ul style="list-style-type: none"> • głosowo interpretuje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie wygłasza cały tekst, stosuje wzbogaconą ekspresję wypowiedzi,
4. SAMOKSZTAŁCENIE				
<i>ocena dobra</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z internetu • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multime- 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce • zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny • wyszukuje hasła w encyklopedii • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu • tworzy prostą prezentację multimedialną 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich • tworzy prezentację multimedialną 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji • określa funkcje słowników • określa typy definicji słownikowych i ich swoistość • korzysta ze słowników online • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do prezentowania zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK) do zapisywania informacji • opracowuje własne bazy informacji • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych) • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetu • bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach • tworzy oryginalną i bog-

dialnej			• tworzy bogata prezentację multimedialną	ta treściowo prezentację multimedialną
4. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca 5.				
<i>Ocena dopuszczająca</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	• chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

W stosunku do uczniów posiadających opinię lub orzeczenie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną powyższe wymagania będą realizowane zgodnie z zaleceniami dotyczącymi dostosowania wymagań zawartymi w opiniach i orzeczeniach.